

ALEŠ FILIP:

MILIVOJ HUSÁK: NA POČÁTKU BYLO SVĚTLO

(Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2020, 111 stran, ISBN 978-80-7325-510-7)

Historik umění Aleš Filip (1964) je absolventem doktorského studia dějin umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde dnes také vyučuje. Je autorem mnoha odborných publikací, v nichž se věnuje projevům spirituality ve výtvarném umění v 19. a 20. století.

Malíř a výtvarník Milivoj Husák (1950) je absolventem Školy uměleckých řemesel v Brně. Studoval poté dva roky na Akademii výtvarných umění v Praze, kterou v době normalizace nemohl dostudovat. Ve svém díle se věnuje sakrálnímu umění, scénografickým návrhům, malbám na fasádách i volné tvorbě.

Útlá monografie s názvem *Milivoj Husák: Na počátku bylo světlo* představující dílo malíře Milivoje Husáka, svébytného umělce, který si vytvořil nesnadno zařaditelný styl, nabízí z pera kunsthistorika Aleše Filipa základní pohled na umělcovu práci. Jak sám autor monografie poznamenává, tato publikace má být nejen upozorněním na jedinečnou figuru českého

výtvarného umění, ale též výzvou pro hlubší zpracování Husákova díla. Filip si je vědom, že rozsahem jeho publikace zaostává za takovými, jako je v témže roce vydaná monografie *Sochař a restaurátor Karel Stádník – dílo, vzpomínky, dokumentace*, která v zpracování díla autora v oboru sakrálního umění nastavila metu poměrně vysoko. Sám hned v úvodní kapitole proto vybízí k dalšímu studiu a zpracování uměleckých počínů Milivoje Husáka.

Dalším důvodem pro pozdější podrobnější studium Husákova díla je i skutečnost, že výtvarník doposud prožívá své plodné období a vytváří i nadále svoje jedinečné obrazy a artefakty. Už v době vydání monografie chybí v soupisu například obraz sv. Zdislavy namalovaný v roce 2020 pro kapli Nanebevzetí Panny Marie na Veverí nedaleko Brna, či návrh a realizace křtitelnice pro farní kostel sv. Václava v Křižanově na jaře téhož roku. Omluvou budiž skutečnost, že očekávaná monografie vyšla jako bilancující publikace u příležitosti umělcových 70. narozenin, byť takto oficiálně označena není.

Přínosem knihy, která je přehledně rozčleněna podle okruhů zájmu výtvarníka, je především pečlivě zpracovaný soupis Husákova díla, který doposud chyběl,

a v poměru k nevelkému rozsahu také bohatá obrazová příloha. Je jen škoda, že ne všechny fotografie mohly být reprodukovány v plném barevném spektru. Čtenář je tak ochuzen o často překvapivou barevnost vybraných děl. Mimo rozbor díla Milivoje Husáka přináší Filipova publikace také nečekané představení výtvarníka coby autora literárních textů. Zvláště silně pak působí Husákův text Litanie k srdci člověka, který vytváří drásající kontrast k Litaniím k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.

Autorovi publikace Aleši Filipovi se na poměrně malém prostoru podařilo širší veřejnosti představit umělce ticha, umělce, který vyzvedává ve svém díle světlo kon-

trastující s temnotou, umělce otevřeného naslouchání a umělce, kterého ve své jedinečnosti velký svět umění teprve objevuje. Kniha s působivou tmavou obálkou zaujme čtenáře, který hledá v dnešním světě nové umělecké impulsy, ale také čtenáře, kteří hledají spirituální obsah, který je vyjádřen nejen textem, ale i obrazem. Překvapením pak pro mnohé je podvědomá znalost díla Milivoje Husáka, která je touto knihou odhalena. Vždyť kdo by neznal kanonizační obraz sv. Jana Sarkandera, nesčetné sluneční hodiny v okolí Brna či klauna jdoucího po provazu za andělem na fasádě věžičky brněnského divadla Husa na provázku?

Martin Motyčka